

पतंजलि विश्वविद्यालय

University of Patanjali

सहायक पाठ्यक्रम

2020 2021

BRIDGE COURSE SANSKRIT (BC)

Program Educational Objectives (PEOs)

- **PEO 1** – The main objective of the course is to make the student capable of serious study of Sanskrit grammar by making him aware of the basic principles of Sanskrit grammar.
- **PEO 2** – To understand the place of pronunciation and usage of alphabets through Panini education.
- **PEO 3** – Memorization of Ashtadhyayi and Dhatupath.
- **PEO 4** – Getting the ashtadhyayi sutras first repeated through padachhede ,vibhakti , samas etc.
- **PEO 5** – Translation of Hindi language into Sanskrit language through rachananuvadkaumudi and establish a sense of sentence structure.
- **PEO 6** – Brief understanding of Vedas, Upanishads and Darshanas through Vedic literatures.

Program Specific Outcomes (PSOs)

After completing of the program, the students will be able to

- **PSO 1** – Learn the Sanskrit grammar after becoming familiar with the basic principles of grammar.
- **PSO 2** – Excellent himself and makes contribution to the society by imbibing the excellent values of human life.
- **PSO 3** – Speak and write the Sanskrit Language.
- **PSO 4** – Explain the preliminary aspects of Sanskrit language and its grammar.

सहायकपाठ्यक्रमः

पाठ्यक्रम का उद्देश्य— सहायक पाठ्यक्रम का उद्देश्य विद्यार्थियों को व्याकरण, लौकिक साहित्य एवं वैदिक साहित्य से सामान्यतः परिचित कराना है।

सामान्य नियम—

- सहायक पाठ्यक्रम एक वर्ष का है, इसमें दो सत्र हैं।
- प्रत्येक सत्र में चार प्रश्नपत्र होंगे, अतः सहायक पाठ्यक्रम में कुल आठ (८) प्रश्नपत्र होंगे।
- प्रत्येक पत्र १०० अंक का होगा, इसमें ८० अंक बाह्य परीक्षा के व २० अंक आन्तरिक मूल्यांकन के होंगे।
- आन्तरिक २० अंक में से १० अंक सत्र के मध्य ली जाने वाली लिखित परीक्षा के होंगे, ५ अंक कक्षा उपस्थिति के एवं ५ अंक संस्कृत संभाषण आदि अनुशासन के होंगे।
- प्रत्येक सत्र की बाह्य परीक्षा का समय ३ घण्टे निर्धारित है।
- परीक्षा का माध्यम संस्कृत ही रहेगा।

Bridge Course
2019-20
Semester 1
prathamapatram - saṃskṛta-vyākaraṇam
Paper Code - BC-101

Course Objectives-

- *saṃskṛtavyākaraṇa kī prārambhika samracanā, samjñāsūtra evam̄ paribhāṣā ādi sūtrem̄ ke viṣaya meṁ bodha karānā /*
- *pratyāhārasūtra, samjñā-prakaraṇa, paribhāṣā-prakaraṇa, vṛddhi samjñā-prakaraṇa, svara-prakaraṇa, aśiṣya-prakaraṇa, it samjñā-prakaraṇa ādi kā bodha karānā hai /*
- *aṣṭādhyāyī kā samyak smarana evam̄ bodha karānā /*

Course Outcomes-

- *saṃskṛtavyākaraṇa kā prārambhika jñāna ho jātā hai, jisase vidyārthī ko vyākaraṇa ke višeṣaprakāraṇom̄ ko samajhane meṁ sahāyatā prāpta hotī hai /*
- *pratyāhārasūtra, samjñā-prakaraṇa, paribhāṣā-prakaraṇa ādi kā bodha ho jāne se vyākaraṇa meṁ gati hotī hai, śabda siddhi ityādi meṁ sūtrem̄ ko ṭhīka prakāra se samajhakara, vyavahāra karane meṁ sahāyatā prāpta hotī hai /*
- *aṣṭādhyāyī kā samyak smarana ho jātā hai, jisase sūtrem̄ kī vaijñānika samracanā ko samajha pāte haim̄ evam̄ unakā prayoga vyākaraṇa meṁ ṭhīka prakāra se kara evam̄ samajha pāte haim̄ / buddhi bhī tīvra hotī hai evam̄ medhā baḍtī hai /*

सहायकपाठ्यक्रमस्य प्रथमसत्रम्

प्रथमपत्रम्- संस्कृतव्याकरणम्

पूर्णाङ्गः - १००
 बाह्यमूल्याङ्गनाङ्गः - ८०
 आन्तरिकमूल्याङ्गनाङ्गः - २०
 समयः - होरात्रयम्

१. सरलतमविधि: प्रथमभागः	२०
(क) विषयगतप्रश्नाः	२०
२. प्रथमावृत्तिः (प्रत्याहारसूत्रसहितः प्रथमोद्यायः)	४०
(क) पदच्छेदः विभक्तिवचनं च	१०
(ख) समासः	१०
(ग) अर्थोदाहरणे	१०
(घ) शब्दसिद्धिः	१०
३. अष्टाध्यायी (अध्यायः- १-४)	२०
(क) सूत्र कण्ठस्थीकरणम्	१०
(ख) सूत्रपूर्तिः	०५
(ग) सूत्राणामध्यायपादसंख्याज्ञापनम्	०५

सहायकग्रन्थाः-

१. सरलतमविधि:- श्री ब्रह्मदत्तजिज्ञासुविरचितः
प्रकाशक:- रामलाल कपूर ट्रस्ट, रेवली, सोनीपत, हरियाणा।
२. प्रथमावृत्तिः- श्री ब्रह्मदत्तजिज्ञासुविरचितः
प्रकाशक:- रामलाल कपूर ट्रस्ट, रेवली, सोनीपत, हरियाणा।
३. अष्टाध्यायी- महर्षिपाणिनिकृता
प्रकाशक:- रामलाल कपूर ट्रस्ट, रेवली, सोनीपत, हरियाणा।

Bridge Course

2019-20

Semester 1

Dvitiyapatram - saṃskṛtasāhityam

Paper Code - BC-102

Course Objectives-

- *śabdarūpom evam dhāturūpom kā jñāna karāte hue vākyaracanā kā bodha pradāna karanā /*
- *kathāoṁ evam ślokōṁ dvārā mānavīya mūlyoṁ kā jñāna karānā /*

Course Outcomes-

- *saṃskṛtabhāṣā ke paṭne aura likhane mem̄ samartha ho jātā hai /*
- *ślokōṁ ko paṭne mem̄ va samajhane mem̄ samarthatā ke sātha hī uccamūlyoṁ kā jñāna ho jātā hai /*

सहायकपाठ्यक्रमस्य प्रथमसत्रम्

द्वितीयपत्रम्- संस्कृतसाहित्यम्

पूण्ड्रङ्कः - १००
 बाह्यमूल्याङ्कनाङ्कः - ८०
 आन्तरिकमूल्याङ्कनाङ्कः - २०
 समयः - होरात्रयम्

१. प्रारम्भिकरचनानुवादकौमुदी	२०
(क) आर्यभाषावाक्यानां संस्कृतानुवादः	०५
(ख) शब्दरूपस्मरणम्	०५
(ग) धातुरूपस्मरणम्	०५
(घ) वाक्यरचना	०५
२. अधिनवपाठावलिः (प्रथमभागः)	२०
(क) कथाविषयकप्रश्नाः / पर्यायवाचिज्ञापनम्	१०
(ख) गद्यस्य पद्यस्य वा आर्यभाषानुवादः	१०
३. हितोपदेशः	२०
(क) गद्यकारस्य परिचयः / स्वशब्दैः कथालेखनम्	१०
(ख) श्लोकव्याख्या / स्वाभावचित्रणम्	१०
४. वैराग्यशतकम् (चयनितश्लोकसंख्या : -	
१-४, ६-१२, १४, १५, १८, २०-२३, २७-२९, ३१-३३, ३५, ३८, ३९, ४२, ४३, ४७, ४९, ५१-५२, ६१, ६२, ६४, ६६, ७३, ७५, ७७, ७९, ८९, ९१, ९२, ९४, ९५, ९७-९९)	२०
(क) श्लोकस्मरणम्	०५
(ख) श्लोकान्वयः / पदपदार्थज्ञानम्	०५
(ग) श्लोकव्याख्या	१०

सहायकग्रन्थाः-

१. प्रारम्भिकरचनानुवादकौमुदी— डा० कपिलदेव द्विवेदी
प्रकाशकः— विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी।
२. अधिनवपाठावलिः— विनायकलक्ष्मीकान्तशर्मविरचिता
प्रकाशकः— मङ्कमिलन् आणि कम्पनी लि०।
३. हितोपदेशः— नारायणपण्डितसंगृहीतः
प्रकाशकः— चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान देहली।
४. वैराग्यशतकम्— भर्तृहरिप्रणीतम्
प्रकाशकः— चौखम्बा संस्कृत भवन, वाराणसी।

Bridge Course

2019-20

Semester 1

tṛtīyapatram - vaidikasāhityam

Paper Code - BC-103

Course Objectives-

- *darśana va veda kā saṃkṣipta bodha /*
- *vaidika siddhāntom kā bodha karānā jaise varṇāśrama, puruṣārtha catuṣṭaya ādi /*
- *paxcamahāyajña va saṃskārom kā kramānusāra bodha /*

Course Outcomes-

- *veda upaniṣad ādi granthom meṁ vidyārthī adhyayana se kuśāgra evam ucca medhāvī hotā hai /*
- *jīva-prakṛti-īśvara ādi ke svarūpa ko samagrata se samajhakara tatviṣayaka prabodhana meṁ samartha ho jātā hai /*
- *paxcamahāyajña ko vyavahāra meṁ lātā hai /*
- *śoḍaśa saṃskāra varṇāśrama ke adhyayana se vidyārthī samāja kī vividhi bhrāntiyom kā nirākaraṇa karatā hai /*

सहायकपाठ्यक्रमस्य प्रथमसत्रम्

तृतीयपत्रम्- वैदिकसिद्धान्तपरिचयः

पूर्णाङ्गः - १००
 बाह्यमूल्याङ्गनाङ्गः - ८०
 आन्तरिकमूल्याङ्गनाङ्गः - २०
 समयः - होरात्रयम्

१. वैदिकग्रन्थानाम्परिचयः (क) वेदपरिचयः (ख) दर्शनपरिचयः (ग) उपनिषत्परिचयः (घ) अन्यवैदिकग्रन्थपरिचयः २. वैदिकसिद्धान्तानाम्परिचयः (क) त्रैतवादः (ईश्वरः, जीवः, प्रकृतिः) (ख) वर्णश्रमव्यवस्था (ग) पुरुषार्थचतुष्टयम्, त्रयी विद्या (घ) पञ्चमहायज्ञाः (ङ) षोडश संस्काराः (च) पुर्वजन्म, कर्मफलव्यवस्था	२० ०५ ०५ ०५ ०५ ६० १० १० १० १० १० १०

सहायकग्रन्थाः—

१. षड़डपरिचयः— आचार्यः आनन्दप्रकाशः

प्रकाशकः— आर्ष शोध संस्थान, आलियाबाद, आश्चर्यप्रदेश।

२. वेदविद्या प्रवेशिका— डा० दयानन्द भागव

प्रकाशकः— राजस्थान पत्रिका प्रकाशन।

३. वैदिक शिक्षा—

प्रकाशकः— दिव्यप्रकाशन, दिव्ययोगमंदिरट्रस्ट, पतञ्जलि योगपीठ, हरिद्वार।

४. वैदिकजीवन— प्रो० विश्वनाथ विद्यालंकार

प्रकाशकः— श्रीमती सावित्रीदेवी बागड़िया ट्रस्ट, न्यू अलीपुर, कोलकाता।

५. वैदिकसिद्धान्तपरिचयावली— सम्पादकः प्रो० कर्णल स्वतन्त्र कुमार

प्रकाशकः— गुरुकुल कांगड़ी विश्वविद्यालय हरिद्वार, उत्तराखण्ड।

६. आर्यों के सोलह संस्कार— आचार्यः ज्ञानेश्वरार्थः

प्रकाशकः— वानप्रस्थ साधक आश्रम रोजड़, गुजरात।

७. क्रान्तिबीज

प्रकाशकः— दिव्यप्रकाशन, दिव्ययोगमंदिरट्रस्ट, पतञ्जलि योगपीठ, हरिद्वार।

८. व्यवहारकाल एवं साधनाकाल का योग

प्रकाशकः— दिव्यप्रकाशन, दिव्ययोगमंदिरट्रस्ट, पतञ्जलि योगपीठ, हरिद्वार।

Bridge Course

2019-20

Semester 1

Caturthapatram - English Communication-1

Paper Code - BC-104

Course Objectives-

- Develop the students' abilities in grammar, oral skills, reading, writing and study skills
- Students will heighten their awareness of correct usage of English grammar in writing and speaking
- Students will improve their speaking ability in English both in terms of fluency and comprehensibility
- Students will give oral presentations and receive feedback on their performance
- Students will increase their reading speed and comprehension of academic articles
- Students will improve their reading fluency skills through extensive reading
- Students will enlarge their vocabulary by keeping a vocabulary journal
- Students will strengthen their ability to write academic papers, essays and summaries using the process approach.

Course Outcomes-

- Produce words with right pronunciation
- Develop vocabulary and improve the accuracy in grammar
- Develop the confidence to speak in public
- Demonstrate positive group communication exchanges.
- Ability to speak and write clearly in standard, academic English

सहायकपाठ्यक्रमस्य प्रथमसत्रम्

ENGLISH COMMUNICATION- I

BC-104

Semester – I

S.NO.	Story Name	English Literature	Page No.
1	A Grain as big as a hen's Egg	Prose	1-2
2	Atal Bihari Vajpayee	Prose	3-7
3	Dr. B.R. Ambedkar	Prose	8-9
4	For the greater God	Prose	10-12
5	Louis Braille	Prose	13-15
6	One and Quarter Kilo of Wheat	Prose	16-21
7	How Much Land does a man need	Prose	22-35
8	Mending Wall	Poetry	36

Bridge Course

2019-20

Semester 2

Prathamapatram - saṃskṛtavyākaraṇam

Paper Code - BC-201

Course Objectives-

- *pada sambandhī vidhi, avyayībhāva, tatpuruṣa, bahubrīhi aura dvanda samāsa kā bodha karānā /*
- *kāraka vibhakti, upapada vibhakti ādi kā bodha karānā /*
- *sūtrem kā samyaka smaraṇa evaṁ bodha karānā /*

Course Outcomes-

- *aṣṭādhyāyī kaṇṭhastha kara vidyārthī usake śrāvaṇa meṁ samartha ho jātā hai /*
- *samāsa aura vibhaktiyom̄ ke adhyayana se vidyārthī apanī vākyā śailī ko utkṛṣṭa aura madhura banātā hai /*
- *samāsa ke jñāna se vidyārthī saṃskṛta sāhitya ke adhyayana meṁ kuśala ho jātā hai /*
- *vyākaraṇa sāstra adhyayana se vidyārthī vividha sāstrem̄ se bodhana meṁ samartha ho jātā hai /*

सहायकपाठ्यक्रमस्य द्वितीयसत्रम्

प्रथमपत्रम्- संस्कृतव्याकरणम्

पूर्णाङ्गः - १००
 बाह्यमूल्याङ्गनाङ्गः - ८०
 आन्तरिकमूल्याङ्गनाङ्गः - २०
 समयः - होरात्रयम्

१. प्रथमावृत्तिः (द्वितीयतृतीयाध्यायौ)	५०
(क) पदच्छेदः विभक्तिवचनं च	१०
(ख) समासः	१०
(ग) अर्थोदाहरणे	१०
(घ) शब्दसिद्धिः	२०
२. अष्टाध्यायी(अध्यायः- ५-८)	३०
(क) सूत्र कण्ठस्थीकरणम्	१०
(ख) सूत्रपूर्तिः	०५
(ग) सूत्राणामध्यायपादसंख्याज्ञापनम्	०५

सहायकग्रन्थाः-

१. प्रथमावृत्तिः—	श्री ब्रह्मदत्तजिज्ञासुविरचितः प्रकाशकः— रामलाल कपूर ट्रस्ट, रेवली, सोनीपत, हरियाणा।
२. अष्टाध्यायी—	महर्षिपाणिनिकृता प्रकाशकः— रामलाल कपूर ट्रस्ट, रेवली, सोनीपत, हरियाणा।

Bridge Course
2019-20
Semester 2
Dvitiyapatram - saṃskṛtasāhityam
Paper Code - BC-202

Course Objectives-

- *saṃskṛta bhāṣā kī madhuratā evam vyāvahārika jñāna kā manohara evam preraka kahāniyom ke mādhyama se bodha karānā /*
- *anuvāda kī kuśalatā śabdarūpa, dhāturūpa evam nibandha lekhana ādi kā bodha karānā /*
- *jīvana mem nītigata viṣayom kā samyak jñāna evam bodha karānā /*

Course Outcomes-

- *abhinava pāṭhāvalī mem sannihita vibhinna rocaka kahāniyom se vidyārthī jñāna kī dhārā ko samajhakara bodhana mem samartha ho jātā hai /*
- *racanānuvāda kaumudī ke adhyayana se vidyārthī saṃskṛta saṃbhāṣaṇa evam anuvāda mem dakṣa hotā hai /*
- *nītiśataka adhyayana se vidyārthī vibhinna nītiyom ko jānakara unakā jīvana mem prayoga karatā hai /*
- *vidyārthī kahāniyom ke mādhyama se śikṣā pradāna karane vālī śikṣātmaka śailī kā prayoga karane mem samartha hotā hai /*

सहायकपाठ्यक्रमस्य द्वितीयसत्रम्

द्वितीयपत्रम्- संस्कृतसाहित्यम्

पूर्णाङ्गः - १००
 बाह्यमूल्याङ्गनाङ्गः - ८०
 आन्तरिकमूल्याङ्गनाङ्गः - २०
 समयः - होरात्रयम्

१. रचनानुवादकामुदी	२०
(क) आर्यभाषावाक्यानां संस्कृतानुवादः	०५
(ख) उपपदविभक्तीनां प्रत्ययान्तशब्दानां च प्रयोगः	०५
(ग) धातुरूपस्मरणम्	०५
(घ) निबन्धलेखनम्	०५
२. अभिनवपाठावलि: (द्वितीयभागः)	२०
(क) शब्दार्थः	०५
(ख) अपठितगद्यस्य आर्यभाषानुवादः	०५
(ग) स्वोपज्ञकथालेखनम् (स्वनिर्मितकथालेखनम्)	१०
३. रघुवंशम् (प्रथमसर्गः)	२०
(क) महाकवे: परिचयः / महाकाव्यस्यरूपम्	१०
(ख) श्लोकव्याख्या / श्लोकेषु काव्यसौन्दर्यम्	१०
४. नीतिशतकम् (श्लोकसंख्या: -	
१, ३, ७, ८, १०-१३, १५-१७, १९-२९,	
३२, ३८, ४०, ४२, ४३, ५१, ५४, ५५,	
५८, ६०, ६२-६५, ६७, ६८, ७३, ७५, ७६, ७८, ७९,	
८२, ८३, ८४, ८६, ९९, १०३, १०५, १०८)	२०
(क) श्लोकस्मरणम्	०५
(ख) श्लोकान्वयः	०५
(ग) श्लोकव्याख्या	१०

सहायकग्रन्थाः—

१. रचनानुवादकौमुदी— डा० कपिलदेव द्विवेदी

प्रकाशक :— विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी।

२. अभिनवपाठावलि :— विनायकलक्ष्मीकान्तशर्मविरचिता

प्रकाशक :— मँक्मिलन् आणि कम्पनी लि०।

३. रघुवंशम्— महाकविकालिदासविरचितम्

प्रकाशक :— चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।

४. नीतिशतकम्— भर्तृहरिप्रणीतम्

प्रकाशक :— चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।

Bridge Course
2019-20
Semester 2
tṛtīyapatram - vaidikasāhityam
Paper Code - BC-203

Course Objectives-

- *iśvara, dharma, adharma, puṇya, pāpa satyabhāṣaṇa ādi kā vyavahārika evam vaijñānika arthom kā bodha karānā /*
- *vyavahāra evam śikṣā ādi mahatvapūrṇa viṣayom kā bodha karānā /*
- *bhāratīya saṃskṛti evam kṛṣaka ādi ke utthāna meṁ gāya ke mahatvapūrṇa yogadāna kā bodha karānā /*
- *iśvara ke aneka nāmōm kā vyavahārika evam vaijñānika artha, samāja meṁ pracalita tamāma bhrāntiyom, adhyayana/adhyāpana, brahmacarya, āśrama-vyavasthā, rājadharma, ācāra, anācāra ādi kā bodha karānā /*

Course Outcomes-

- *iśvara, dharma, adharma, puṇyādi kā ṭhīka prakāra se bodha ho jātā hai, jisase vidyārthī vāstavika satya ko samajha evam samajhā pātā hai /*
- *vyavahāra evam śikṣā ādi mahatvapūrṇa viṣayom kā bodha hotā hai, jisase vidyārthī svayam ke jīvana meṁ vyavahāra ko ṭhīka kara eka susamskṛta samāja kā nirmāṇa karatā hai /*
- *bhāratīya saṃskṛti evam kṛṣakom ke jīvana meṁ gāya kā mahatvapūrṇa yogadāna ko jāna pātā hai, jisase vidyārthī gaupālana evam saṃvardhana karane ke prati jāgaruka hotā hai, evam isake lie samāja meṁ pracāra kara pātā hai /*
- *iśvara ke aneka nāmōm ke vaijñānika arthom kā, samāja meṁ pracalita tamāma bhrāntiyom kā, adhyayana, brahmacarya ādi viṣayom ko ṭhīka prakāra se jāna letā hai, jisase vidyārthī svayam ke jīvana ko prakāśita kara tamāma bhrāntiyom se svayam dūra ho pāte hai evam samāja meṁ śucitā lātā hai /*

सहायकपाठ्यक्रमस्य द्वितीयसत्रम्

तृतीयपत्रम्- वैदिकसिद्धान्तपरिचयः

पूर्णाङ्गः - १००
 बाह्यमूल्याङ्गनाङ्गः - ८०
 आन्तरिकमूल्याङ्गनाङ्गः - २०
 समयः - होरात्रयम्

१. आर्योद्देश्यरत्नमाला	१०
(क) शब्दपरिभाषालेखनम्	१०
२. व्यवहारभानुः	१०
(क) व्यवहारशिक्षाविषयकप्रश्नाः	१०
३. गोकर्णानिधिः	१०
(क) गोरक्षालाभाः	०५
(ख) गोहिंसायाः हानयः	०५
४. सत्यार्थप्रकाशः (समुल्लासाः - १, २, ३, ५, ६, १०)	५०
(क) ईश्वरनामव्याख्या / मङ्गलाचरणसमीक्षा	१०
(ख) बालशिक्षाविषयः / भूतप्रेतजन्मपत्रसूर्योदिग्रहसमीक्षा	१०
(ग) अध्ययनाध्यापनविषयः / ब्रह्मचर्योपदेशः	१०
(घ) वानप्रस्थसंन्यासाश्रमविधिः	१०
(ङ) राजधर्मविषयः / आचारानचारभक्ष्याभक्ष्यविषयः	१०

सहायकग्रन्थाः-

१. आर्योद्देश्यरत्नमाला— महर्षिदयानन्दकृता

प्रकाशकः— आर्ष साहित्य प्रचार ट्रस्ट, देहली।

२. व्यवहारभानुः— महर्षिदयानन्दकृतः

प्रकाशकः— रामलाल कपूर ट्रस्ट, रेवली, सोनीपत, हरयाणा।

३. गोकर्णानिधिः— महर्षिदयानन्दकृतः

प्रकाशकः— वैदिकपुस्तकालयम् अजमेर, राजस्थान।

४. सत्यार्थप्रकाशः— महर्षिदयानन्दकृतः

प्रकाशकः— आर्ष साहित्य प्रचार ट्रस्ट, देहली।

Bridge Course
2019-20
Semester 2
***caturthapatram* - English Communication-2**
Paper Code - BC-204

Course Objectives-

- Communicate easily with and enhance the ability to understand native speakers
- Remove personal barriers and enhance confidence in a group setting and in work places
- Help translate L2 from L1 in a more efficient manner (L1 is the mother tongue & L2 is the Official Language – here English)
- Enhance formal and business writing skills

Course Outcomes-

- Produce words with right pronunciation
- Develop vocabulary and improve the accuracy in grammar
- Develop the confidence to speak in public
- Demonstrate positive group communication exchanges. Ability to speak and write clearly in standard, academic English

सहायकपाठ्यक्रमस्य द्वितीयसत्रम्

ENGLISH COMMUNICATION- II

BC- 204

Semester – II

S.NO.	Story Name	English Literature	Page No.
1	The Wheel of Creation	Prose	1
2	Game of Tip Cat	Prose	2-6
3	If I Were You	Prose	7-11
4	The Missing Mail	Prose	12-16
5	Maharishi Patanjali	Prose	17-23
6	A Tiger in the house	Prose	24-26
7	Two Bullocks	Prose	27-32
8	Where the mind is without fear		